RTU studiju kurss "Dizaina teorētiskie pamati"

0L000 Liepājas akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	LA0723
Nosaukums	Dizaina teorētiskie pamati
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Lauma Veita - Pasniedzējs
Mācībspēks	Solvita Spirģe-Sēne - Lektors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju procesā studenti apgūst teorētiskās zināšanas par dizaina vēsturiskajiem posmiem, gūst izpratni par to, kā pielietojot dizaina metodoloģiju var risināt problēmas dažādās dzīves situācijās. Studiju uzdevumi ir pakārtoti mācību priekšmetam "Dizains un tehnoloģijas".
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis: veidot studentu izpratni par dizaina attīstību un attīstīt analītiski/kritiskās problēmu risināšanas prasmes dizaina procesā un dizaina domāšanas metodoloģijā. Studiju kursa uzdevumi: 1) raksturot dizaina attīstību Latvijas, Eiropas un pasaules ekonomikas attīstības kontekstā; 2) izprast kultūrvēsturiskā mantojuma nozīmi un dizaina produktu, pakalpojumu vērtību kritērijus; 3) analizēt dizaina procesu un dizaina domāšanu attīstošās metodes; 4) patstāvīgi izvērtēt teorētiskās un profesionālās atziņas, sagatavot studiju uzdevumus un tos prezentēt
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	1.Dizaina produkta ideju attīstīšana un izstrāde, ievērojot dizaina procesu gatavošana un tās prezentācija. 2. Individuālā darba pētījums prezentācijai 20 - 25 slaidi, tā tēmas: 2.1. Vīnes darbnīcu un Glāzgovas Dizaina skolas loma dizaina attīstībā.; 2.2. DeStijl kustības Holandes mākslinieku apvienības darbības principus ar Bauhaus 20. gadsimta ietekmīgākās arhitektūras un dizaina mācību iestādes pamatnostādnēm. Kopīgais un atšķirīgais.; 2.3. Lekorbizje ieguldījums arhitektūras un dizaina attīstībā.; 2.4. ASV un Skandināvu dizaina salīdzinājums organiskā modernisma kontekstā.; 2.5. Itālijas dizaina popularitāte piecdesmitajos/sešdesmitajs gados Eiropā un pasaulē.; 2.6. Popdizains - strauja jauno tehnoloģiju attīstība.; 2.7. Radikālā dizaina rašanās kā reakcija uz politisko un sociālo klimatu pasaulē.; 2.8. Postmodernisma tradīciju, gaumes un modernisma noliegums.; 2.9. Supernaturālā dizaina pazīstamākie pārstāvji pasaulē un viņu darbi.; 2.10. Supernormālā dizaina pazīstamākie pārstāvji pasaulē un viņu darbi.; 2.11. Supervirtuālā dizaina pazīstamākie pārstāvji pasaulē un viņu darbi. 3.Grupas darba pētījums prezentācijai 25-30 slaidi, tā tēmas: 3.1 Grupas darba prezentācijas izstrāde - 25/30 slaidi. Tēma - Lietišķā māksla un dizains Latvijā līdz 1940. gadam.; 3.2 Grupas darba prezentācijas izstrāde – 25/30 slaidi. Tēma - Padomju Latvijas dizains. 4. Gatavošanās eksāmenam par Latvijas dizaineru veiksmes stāstu Eiropas un pasaules kontekstā. Katram studentam (pēc izvēles) sava tēma.

Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1. Budže, Kristīne; Baranovska, Inese (sastādītājas): Tieši laikā. Dizaina stāsti par Latviju. Rīga: Latvijas Nacionālais mākslas muzejs, 2018.; 2.Dizaina domāšana kā piecu soļu process II https://www.startdesign.lv/dizaina-domasana-ka-piecu-solu-process; 3.Kas ir dizaina domāšana I. https://www.startdesign.lv/kas-ir-dizaina-domasana; 4.Kupča, Ilze; Vītola, Ilze: Dizaina stāsti. Mācību līdzeklis dizaina pamatu apguvei. Rīga: Mākslas izglītības centrs TRĪS KRASAS, 2018.; 5. Purviņa, Dzintra; Piņķe, Anete; Ābele, Barbara; Teikmanis, Andris: Latvijas dizains 2020. Rīga: Kultūras ministrija, 2017. Papildu/Additional: 1.Broks, Andrejs: LDS balva dizainā 2017. Rīga: Latvijas Dizaineru savienība, 2017.; 2.Freiberga, Barbara: LDS balva 2018. Rīga: Latvijas Dizaineru savienība, 2018.; 3.Hellers, S. Grafiskā dizaina rokasgrāmata: iedvesmojies no 50 meistariem -Rīga: Jāņa Rozes apgāds, 2016.; 4.Lidwell W., Holden K., Butler J. Universal Principles of Design.- Rockportpublišers, 2010.; 5.Tomitsch, Martin. Think. Make. Break. Repeat : a handbookofmethods. Amsterdam: BIS Publisher, 2018.; 6.Legzdiņš, A. Mani darbi un nedarbi - Rīga : Neputns, 2012. Citi informācijas avoti/ Other sources of information: 1.An Introduction to DesignThinking (Part 1) http://thelearnersway.net/ideas/2015/5/31/designthinkingpt1?rq=design%20thinking; 2.Arhitektūra Desavā. https://www.youtube.com/watch?v=XDJQYEMQ8uE; 3.Deko, Interior Digest, Latvijas arhitektūra, Modernists, Domus u.c.; 4.Dizaina stāsti. Dizains padomju Latvijā. 01.06.2018. https://www.rdmv.lv/images/catImage/size3/20180601111907.; 5.Elmansy R. Top Resources to LearnDesignThinking Online. ; 6.Sara Gibbons. Design thinking.https://www.nngroup.com/articles/design-thinking/, 2016.; 7.Interjers. Padomju Latvijas labākie sasniegumi interjera veidošanā padomju Latvijā 60.-70. gados. https://www.flickr.com/photos/designdust/5290437787/in/album-72157625114205474/; 8.Intervijas par Radikālo dizainu - https://www.design-museum.de/en/about-design/videos.html?desktop=1%27A%3D0; 9.Izdevumi radošiem profesionāļiem Frame. https://store.frameweb.com/books/design/; 10.Jasper Morrisons. https://www.youtube.com/watch?v=-x8kqR7au-o; 11.Karims Rašids. https://www.youtube.com/watch?v=Va51sMCnx4s; 12.Konstantin Grcic. https://vimeo.com/202782127; 13.Latvijas Nacionālais mākslas muzejs/Dekoratīvās mākslas un dizaina muzejs. http://www.lnmm.lv/lv/dmdm; 14.Naoto Fukasawa&muji. https://www.youtube.com/watch?v=qbfqBi15sGM; 15.Radošo industriju platforma FOLD. http://www.fold.lv; 16.Resource (site) aboutdesignthinking - https://sidlaurea.com/; 17.Ross Lovegrove. https://www.youtube.com/watch?v=VebEnzMrAug; 18.Zaha Mohameda Hadīda.https://www.youtube.com/watch?v=3WiMlrLfPlohttps://
Nepieciešamās priekšzināšanas	Nav

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
I Dizaina specifika, dizaina process un dizaina domāšanas metodoloģija 1. Dizaina specifika: pamata zināšanas un pamata jēdzieni. Dizaina definīcija, misija, mērķis un uzdevumi. Tradicionālie un jaunie dizaina veidi. Materiālais un nemateriālais dizains. Dizains kā neaizstājama komponente modernas valsts konkurētspējā. Dizains kā konkurētspējas palielinātājs. Dizains un produktu attīstības process no uzņēmēju perspektīvas. Izvēles un kvalitātes aspekti mūsdienu dizaina vērtējumā. Dizaina kvalitāte mūsdienās kā radoša darba rezultāts un kā ražošanas iespēju atspulgs.	4	8	2	8
2. Dizaina process. Dizaina process – strukturēta pieeja jaunu ideju izvirzīšanai un īstenošanai. Dizaina procesa soļi no problēmas definēšanai līdz gatavam risinājumam. Dizaina procesa posmi: tēmas izpēte, ideju attīstīšana, risinājuma izstrāde un izvērtēšana.	4	6	2	10
3. Dizaina domāšanas metodoloģija. Dizaina domāšana uz pārbaudītiem risinājumiem un secinājumiem balstīta dizaina problēmu risināšanas metodoloģija. Dizaina domāšanu raksturo: starpdisciplinaritāte, zinātkāre un pētniecība, problēmas identificēšana, iejušanās dažādās jomās, eksperimentēšana, mācīšanās no kļūdām un sadarbība.	4	6	2	8
II Dizaina attīstība no industriālās revolūcijas līdz mūsdienām. 1. Dizaina pirmsākumi no industriālās revolūcijas līdz 20. gs. sākumam. 2. Modernisms “DeStijl” kustības filozofija un “BAUHAUS augstskola.	4	6	2	8
3. Internacionālais stils un franču modernistu darbība arhitektūrā un dizainā. 4. Organiskais modernisms un skandināvu dizaina modelis kā unikāla parādība pasaules kultūras kontekstā.	4	6	2	8
5. Itāļu “Bel design”(Skaistais dizains) funkcijas un elegances iemiesojums. 6. “Spaceage” un pop dizains –popkultūras rašanās, tehnoloģiskā revolūcija un kosmosa iekarošanas ēra.	4	6	2	6
7. Radikālais dizains – reakcija uz politisko un sociālo klimatu . 8. Postmodernisms - tradīciju, gaumes un modernisma noliegums un dzīve pēc Memphis- dizainers kļūst par zvaigzni.	4	6	2	6
9. Mūsdienu dizains: supernaturālais, supernormālais un supervirtuālais dizains - strauja tehnoloģiju attīstība. 10. Latviešu profesionālās lietišķās mākslas izaugsme no tautas amatniecības tradīcijām un etnogrāfiskā mantojuma un dizains Latvijā līdz 1940.gadam.	2	4	1	6

11. Padomju laika dizains Latvijā no 1945. līdz 1990.gadam. 12. Dizains Latvijā no 1990. līdz mūsdienām.	2	4	1	8
Kopā:	32	52	16	68

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas: 1) spēj formulēt un izskaidrot dizaina jēdzienu un tā veidošanās attīstību, orientējas dizaina attīstības likumsakarībās vēsturiskā kontekstā, pārzina un raksturo dizaina domāšanas procesus un metodoloģiju; 2) prot izvērtēt savā profesionālajā jomā dažādas metodikas un praktiskas pieejas, parāda tehnoloģiju jomas skolotāja profesijas teoriju, metodiku un uzskatu izpratni.	1.Praktiskais darbs: produkta dizaina ideja, iedvesmas avots, problēmas risinājums, analogi, skices vai maketi, darba plāns, praktiskais darbs, testēšana vai vērtēšana. 2.Prezentācija: strappārbaudījums, individuālā darba pētījuma prezentācija 20-25 slaidi. 3.Grupu darba pētījuma prezentācija 30-35 slaidi; saturs - ievads, mērķis, atslēgas vārdi, struktūra, pētījuma izklāsts, avoti, autors/i, noformējums. Eksāmens: pētījuma prezentācija par mūsdienu dizaineru vai uzņēmumu Latvijā. 20-25 slaidi.
Prasmes: 1) prot analizēt dizaina laikmeta attīstības tendences, cēloņus un ieguvumus vēsturiskā kontekstā; 2) spēj radoši risināt problēmsituācijas, rada inovatīvas dizaina idejas un pamato to izvēli; 3) prot Iegūt, atlasīt, apstrādāt un analizēt informāciju dizaina jomā, izmantot jaunākos pētījumus un dizaina nozares sasniegumus; 4) strukturē savas zināšanas dizaina un tehnoloģiju jomā, tajā skaitā patstāvīgi virza savu tālāko izglītību skolotāja profesionālās kvalifikācijas pilnveidei.	1.Praktiskais darbs: produkta dizaina ideja, iedvesmas avots, problēmas risinājums, analogi, skices vai maketi, darba plāns, praktiskais darbs, testēšana vai vērtēšana. 2.Prezentācija: strappārbaudījums, individuālā darba pētījuma prezentācija 20-25 slaidi. 3.Grupu darba pētījuma prezentācija 30-35 slaidi; saturs - ievads, mērķis, atslēgas vārdi, struktūra, pētījuma izklāsts, avoti, autors/i, noformējums. Eksāmens: pētījuma prezentācija par mūsdienu dizaineru vai uzņēmumu Latvijā. 20-25 slaidi.
Kompetences: 1) spēj novērtēt un prezentēt iegūtās atziņas par dizaina problēmu risināšanas veidiem; 2) spēj izmantot dizaina teorijas studijās apgūtos pamatus un prasmes, praktiski risina profesionālus uzdevumus, plāno un īsteno radošas idejas dizaina un tehnoloģiju jomā.	1.Praktiskais darbs: produkta dizaina ideja, iedvesmas avots, problēmas risinājums, analogi, skices vai maketi, darba plāns, praktiskais darbs, testēšana vai vērtēšana. 2.Prezentācija: strappārbaudījums, individuālā darba pētījuma prezentācija 20-25 slaidi. 3.Grupu darba pētījuma prezentācija 30-35 slaidi; saturs - ievads, mērķis, atslēgas vārdi, struktūra, pētījuma izklāsts, avoti, autors/i, noformējums. Eksāmens: pētījuma prezentācija par mūsdienu dizaineru vai uzņēmumu Latvijā. 20-25 slaidi.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Praktiskais darbs	15
Individuālā darba prezentācija	30
Grupu darba pētījuma prezentācija	15
Eksāmens	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	18.0	14.0	0.0		*	